

២២០៧២៥ – ឥតមានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពប្រចាំសង្គម លេខរៀងទី២៥

១៨ កក្កដា ២០២២ - ២៤ កក្កដា ២០២២

រៀបរៀងដោយ សុខ ច័ន្ទសុភា អ្នកស្រាវជ្រាវនៃមជ្ឈមណ្ឌលនៃការសិក្សាអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព

លោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន និង រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសបងក្លាដែស Abdul Momen បានធ្វើការពិភាក្សាដែលផ្ដោតសំខាន់លើសន្តិសុខ ស្បៀង ជំរុញការទំនាក់ទំនង

រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសបងក្លាដែស Abdul Momen បានបង្ហាញពីចំណាប់អារម្មណ៍របស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងការជំរុញទំនាក់ទំនងជាមួយកម្ពុជា ជាពិសេសលើវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងសន្តិសុខស្បៀង ក្នុងជំនួបជាមួយលោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន នៅថ្ងៃសុក្រនេះ។ លោក អ៊ាង សុផល្លេត ជំនួយការលោក ហ៊ុន សែន បានថ្លែងថា លោក Abdul Momen ដែលបំពេញទស្សនកិច្ចផ្លូវការរយៈពេលពីរថ្ងៃ បានជម្រាបជូននាយករដ្ឋមន្ត្រីអំពីស្ថានភាពជនភៀសខ្លួនរូបរាងយ៉ា ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងជំងឺរាតត្បាត Covid-19 នៅប្រទេសបងក្លាដែស។ លោក Abdul Momen បានស្នើសុំការពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រជាជាតិទាំងពីរលើគ្រប់វិស័យ ជាពិសេសពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីរក្សាសន្តិសុខស្បៀងក្នុងពេលដែលពិភពលោកកំពុងប្រឈមមុខនឹងការឡើងថ្លៃនៃតម្លៃម្ហូបអាហារ »។ លោក សុផល្លេត មានប្រសាសន៍ថា នាយករដ្ឋមន្ត្រីបានលើកទឹកចិត្តអ្នកវិនិយោគបងក្លាដែសមកបណ្តាក់ទុននៅកម្ពុជា ភាគច្រើនលើការកិនស្រូវ និងការស្តុកទុក ដោយការទិញស្រូវដោយផ្ទាល់ពីកសិករប្រដោយកិច្ចសន្យាកសិកម្ម។ យោងតាមសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់ក្រសួងការបរទេស ភាគីទាំងពីរបានផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន និងបទពិសោធន៍ស្តីពីដំណើរការបង្រួបបង្រួមជាតិ ការកសាងសន្តិភាព និងការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម។ ក្នុងរយៈពេលបីទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះ ទំនាក់ទំនងរវាងប្រទេសទាំងពីរកាន់តែស៊ីជម្រៅ ហើយប្រទេសទាំងពីរបាននឹងកំពុងមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយគ្នាក្នុងការរៀបចំទ្វេភាគី និងពហុភាគី។

ប្រភព: [Khmer Times](#)

សិស្សានុសិស្ស និងលោកគ្រូអ្នកគ្រូនៅសាលាដាច់ស្រយាលក្នុងខេត្ត ឧត្តរមានជ័យ អំពៅនាវកជំនួយ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការសាលា

សិស្សានុសិស្ស និងលោកគ្រូអ្នកគ្រូនៅសាលាបឋមសិក្សាហាលាមសែនជ័យ ដែលស្ថិតនៅទីតាំងដាច់ស្រយាល បានសុំសប្បុរសជនជួយផ្តល់ជំនួយដល់សាលារបស់ពួកគេ និងគាំទ្រដល់ការធ្វើប្រតិបត្តិការ។ សាលាបឋមសិក្សាហាលាមសែនជ័យ កំពុងត្រូវការជំនួយជាច្រើនហើយបើតាមលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ចាប់តាំងពីបង្កើតសាលាមក ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន មិនទាន់មានអគារសិក្សាត្រឹមត្រូវនៅឡើយទេ។ សិស្ស និងគ្រូបង្រៀនគឺមានតែថ្នាក់បណ្តុះអាសន្នតែប៉ុណ្ណោះ។ លោក បញ្ញា បានបញ្ជាក់ថា ដោយសារទីតាំងឆ្ងាយដាច់ស្រយាល សិស្សានុសិស្សជួបប្រទះនឹងការខ្វះខាតសម្ភារៈសិក្សាឯកសណ្ឋានសិស្ស សម្លៀកបំពាក់កីឡា យានជំនិះ (កង់) និងឧបករណ៍កីឡា។ ដោយសារតែបញ្ហានេះ ពួកគេកំពុងស្វែងរកជំនួយសប្បុរសធម៌។

ប្រភព: [Khmer Times](#)

ការត្បាញឬស្សីជាជំនាញដូនតានៅកំពង់ឆ្នាំង

ទាំងប្រុសទាំងស្រី ទាំងចាស់ទាំងក្មេង នៅឃុំជើងត្រាវ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពុងរកប្រាក់ចំណូលបន្ថែមក្រៅពីការទទួលប្រាក់ចំណូល ពីការធ្វើស្រែចំការ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ និងរក្សាអត្តសញ្ញាណរបស់ពួកគេ តាមរយៈការតម្បាញ សិប្បកម្មប្រពៃណី ដោយប្រើជំនាញដែលបន្សល់ពីដូនតា។ គ្រួសារប្រកបរបរនេះរស់នៅក្នុងភូមិចំនួនប្រាំបួនក្នុងឃុំជើងកើប ស្រុករលាបៀវ ដោយត្បាញកន្ត្រកឬស្សីតាមរបៀបប្រពៃណី ហើយដាក់តាំងលក់នៅមុខផ្ទះ ដោយខ្លះទៀតដឹកតាមរទេះទៅលក់នៅស្រុកផ្សេងៗ ស្រីមុំ អាយុ៣០ឆ្នាំ ជាកសិករ និងជាអ្នកតម្បាញកន្ត្រកឬស្សី

រស់នៅក្នុងភូមិទឹកចេញ បាននិយាយថា គាត់ចេះត្បាញវត្ថុផ្សេងៗពីឫស្សី ដូចជាកន្រ្តកតូច និងកន្រ្តកតូច ថែមទាំងចេះជួសជុលដោយខ្លួនឯងទៀតផង។ ស្រីមុំ បានបន្តថា៖ «តាំងពីបុរាណកាលមក ប្រជាជនភាគច្រើននៅក្នុងឃុំជើងគ្រាវទាំងមូល បានប្រកបរបរត្បាញឫស្សីមិនដែលបោះបង់ឡើយ ព្រោះជាទំនៀមទម្លាប់ពីដូនតា ក៏ដូចជាបរិបទដែលអាចរកចំណូលបន្ថែមបាន»។ ទោះបីជាមានផលិតផលផ្លាស្ទិកច្រើនក៏ដោយ សិប្បកម្មត្បាញឫស្សីនៅតែមានតម្រូវការខ្ពស់ ពីប្រជាជនកម្ពុជា ហើយនៅតែជាបរិបទប្រើប្រាស់។ ហើយប្រជាពលរដ្ឋនៅឃុំជើងគ្រាវខេត្តកំពង់ឆ្នាំង អំពាវនាវដល់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងអស់ គាំទ្រសិប្បកម្មឫស្សី ដើម្បីជួយថែរក្សានូវជំនាញប្រពៃណីរបស់ជូនតាខ្មែរឱ្យបានគង់វង្ស ដល់កូនចៅជំនាន់ក្រោយ។

ប្រភព: [The Phnom Penh Post](#)

គោលនយោបាយនៃការធ្វើលទ្ធកម្មអាហារសាធារណៈដែលមានសុខភាព និងអំពីសេវាកម្ម

របាយការណ៍ស្ថានភាពសន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភក្នុងពិភពលោក ក្នុងឆ្នាំ ២០២២ បង្ហាញពីបន្ទុកសកលលោកដ៏ធ្ងន់នៃភាពអត់ឃ្លាន និងកង្វះអាហារូបត្ថម្ភក្នុងគ្រប់ទម្រង់ ផលប៉ះពាល់ដ៏យូរអង្វែងនៃជំងឺរាតត្បាត Covid-19 រួមជាមួយនឹងការរំខានដល់ការផ្គត់ផ្គង់អាហារដែលបណ្តាលមកពីជម្លោះកាន់តែខ្លាំង និងព្រឹត្តិការណ៍អាកាសធាតុខ្លាំងបន្តរារាំងវឌ្ឍនភាពឆ្ពោះទៅរកការសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព (SDGs) ។ នៅទូទាំងពិភពលោក មនុស្សជាង ៣ ពាន់លាននាក់មិនអាចមានលទ្ធភាពទិញរបបអាហារដែលមានសុខភាពល្អបានទេ។ របបអាហារដែលមិនមានសុខភាពធ្វើឱ្យមនុស្សរាប់លាននាក់ស្លាប់ក្នុងមួយឆ្នាំៗ ជាឧទាហរណ៍ ការទទួលទានធញ្ញជាតិទាំងមូល បន្លែ និងផ្លែឈើមិនគ្រប់គ្រាន់ និងការទទួលទានសូដ្យូម/អំបិលខ្ពស់ ស្ករ និងខ្លាញ់ដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់។ សារសំខាន់នៃរបាយការណ៍នេះគឺថាការគាំទ្ររបស់រដ្ឋាភិបាលបច្ចុប្បន្នចំពោះវិស័យម្ហូបអាហារ និងកសិកម្មជាញឹកញយមិនស្របតាមការលើកកម្ពស់របបអាហារដែលមានសុខភាពល្អនោះទេ។ របាយការណ៍នេះបង្ហាញពីរបៀបដែលការសម្របតាមគោលនយោបាយម្ហូបអាហារ និងកសិកម្មឡើងវិញអាចបង្កើនលទ្ធភាពទទួលបានអាហារមានជីវជាតិ និងធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធអាហារកាន់តែមានសុខភាពល្អសមធម៌ និងនិរន្តរភាព។ ថវិកាសាធារណៈដែលមានស្រាប់ចាំបាច់ត្រូវបែងចែកតាមវិធីផ្សេងៗគ្នា ដើម្បីជំរុញការផលិតអាហារដែលមានជីវជាតិ

កាន់តែច្រើន បង្កើនលទ្ធភាព និងកាត់បន្ថយការចំណាយរបស់ពួកគេដើម្បីឱ្យរបបអាហារដែលមានសុខភាពល្អអាចមានតម្លៃសមរម្យ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ គោលនយោបាយប្រព័ន្ធអាហារផ្សេងទៀត ចាំបាច់ត្រូវបំពេញបន្ថែមកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងនេះ ដើម្បីបង្កើនឥទ្ធិពល ដោយបង្កើតការលើកទឹកចិត្ត និងការ គាំទ្រសម្រាប់របបអាហារដែលមានសុខភាពល្អ។

ប្រភព: [Khmer Times](#)

ការគំរាមកំហែងនៃការផុតពូជជាសកលអាចខ្ពស់ជាងការគិតពីមុន

ការសិក្សាថ្មីមួយបានបង្ហាញថា ការគំរាមកំហែងនៃការផុតពូជចំពោះប្រភេទសត្វទាំងអស់នៅលើផែនដីអាចខ្ពស់ជាងការគិតពីមុន បន្ទាប់ពីការស្ទង់មតិជីវចម្រុះបានរកឃើញថាប្រហែល ៣០% នៃប្រភេទសត្វត្រូវបានគំរាមកំហែងទូទាំងពិភពលោក ឬបង្ខំឱ្យមានការផុតពូជចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៥០០ ។ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវបានស្ទង់មតិ "ក្រុមធំ និងចម្រុះ" នៃអ្នកជំនាញជីវចម្រុះមកពីជុំវិញពិភពលោក "ដែលសិក្សារួមគ្នានូវពួកប្រភេទសត្វ ជម្រកសំខាន់ៗទាំងអស់នៅក្នុងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីទឹកសាប ដីគោក និងសមុទ្រ" នេះបើយោងតាមការសិក្សាដែលបានចេញផ្សាយនៅសប្តាហ៍នេះនៅក្នុងទស្សនាវដ្តី Frontiers in Ecology and the Environment អ្នកជំនាញផ្នែកជីវចម្រុះចំនួន ៣,៣៣១ នាក់មកពី ១១៣ ប្រទេស ត្រូវបានស្នើសុំឱ្យប៉ាន់ប្រមាណការបាត់បង់ជីវចម្រុះពិភពលោកទាំងអតីតកាល និងអនាគត ព្រមទាំងកត្តាចំណាត់ថ្នាក់ដែលជំរុញឱ្យប្រភេទសត្វក្លាយជាការគំរាមកំហែង ឬផុតពូជជាសកល។ អ្នកជំនាញដែលបានបោះពុម្ពផ្សាយការសិក្សាសំខាន់ៗអំពីជីវចម្រុះរបស់ពួកគេក៏បានចាត់ថ្នាក់កត្តាជំរុញនៃការបាត់បង់ជីវចម្រុះសកល និងបានប៉ាន់ប្រមាណផលប៉ះពាល់របស់វាទៅលើប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងមនុស្ស។ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវដែលដឹកនាំដោយសាស្ត្រាចារ្យរងនៃសាកលវិទ្យាល័យ Minnesota លោក Forest Isbell បានប្រៀបធៀបលទ្ធផលស្ទង់មតិទៅនឹងប្រភពព័ត៌មានផ្សេងទៀត ហើយបានកត់សម្គាល់ថា ការសិក្សាមានសារៈសំខាន់ដោយសារតែ "អ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តតែងតែពឹងផ្អែកលើការវិនិច្ឆ័យរបស់អ្នកជំនាញដើម្បីបំពេញចន្លោះចំណេះដឹង" ។

ប្រភព: [UPI](#)

**អូស្ត្រាលីបាត់បង់សត្វ និងដីធម្មជាតិ ដោយសារបរិស្ថានមាន
សភាពកាន់តែយ៉ាប់យឺន**

របាយការណ៍របស់រដ្ឋាភិបាលរយៈពេល ៥ ឆ្នាំបានបង្ហាញថាវិស័យ
បរិស្ថានរបស់ប្រទេសអូស្ត្រាលីបន្ត កាន់តែយ៉ាប់យឺនដោយសារការ
ប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការទាញយកធនធាន និងមូលហេតុផ្សេងទៀត
ដែលជំរុញឱ្យមេដឹកនាំកាលពីថ្ងៃអង្គារសន្យានឹងធ្វើច្បាប់ថ្មី និងការអនុវត្ត
ច្បាប់របស់ពួកគេ។ របាយការណ៍រដ្ឋនៃបរិស្ថានក៏បន្ថែមសម្ពាធនយោបាយលើរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការកំណត់គោលដៅកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះ
កញ្ចក់ដែលមានមហិច្ឆតាបន្ថែមទៀត នៅពេលដែលសភានឹងបន្តនៅ
សប្តាហ៍ក្រោយជាលើកដំបូងចាប់តាំងពីការបោះឆ្នោតថ្ងៃទី ២១
ខែឧសភា។ គណបក្ស The center-left Labor ឈ្នះលើការសន្យារួម
ទាំងសកម្មភាពកាន់តែខ្លាំងលើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ គេបានដាក់
គោលដៅកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័ន ៤៣ ភាគរយ
នៅក្រោមឆ្នាំ ២០០៥ នៅចុងបញ្ចប់នៃទសវត្សរ៍ដែលបានចែងនៅក្នុង
ច្បាប់នៅពេលកិច្ចប្រជុំសភានៅថ្ងៃទី ២៦ ខែកក្កដា។

មជ្ឈមណ្ឌលនៃការសិក្សាអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព

អាស័យដ្ឋាន: ផ្ទះលេខ២៤ ផ្លូវ៥៦៦ សង្កាត់ បឹងកក់២ ខណ្ឌ ទួលគោក រាជធានី ភ្នំពេញ

Email: admin@asianvision.org

Facebook: Asian Vision Institute

Twitter: Asian Vision Institute (@vision_asian)

Telegram: AVI Channel (<https://t.me/asianvision>)

220725 – AVI Sustainable Development Goals Weekly News Digest, Issue 25

18th July – 24th July 2022

By: SOK Chansophea (Junior Researcher, CSDS)

Hun Sen, Momen talks focus on food security, boosting ties

Bangladesh Foreign Minister Abdul Momen has expressed his government's interest in boosting ties with Cambodia, particularly on economy and food security, during his meeting with Prime Minister Hun Sen on Friday. Abdul Momen, who was on a two-day official visit, also briefed the Prime Minister on the situation of Rohingya refugees, economic situation and Covid-19 pandemic in Bangladesh, said Eang Sophalleth, Assistant to Mr Hun Sen. "On the occasion, Abdul Momen requested the expansion of cooperation between both nations in all fields, especially trade, in order to maintain food security at a time when the world is facing rising food prices," said Sophalleth. Sophalleth said that the Prime Minister encouraged Bangladeshi investors to invest in Cambodia, mainly in rice milling and storage by buying rice directly from farmers or by contract farming. According to the press release of the Ministry of Foreign Affairs, both sides exchanged information and experiences on the process of national reconciliation, peace building and socio-economic development. Over the past three decades, relations between the two countries have deepened and both countries have been cooperating with each other in bilateral and multilateral arrangements.

Source: [*Khmer Times*](#)

Students and teachers of remote school in Oddar Meanchey calls for aid to meet school needs

Students and teachers at Ha Leam Sen Chey Primary School, located in a remote location, have pleaded for philanthropists to provide aid to their school and support its operations. Ha Leam Sen Chey Primary School is suffering from many needs and according to the teachers, since the establishment of the school, back in 2017, until

the present there is no proper school building. The students and teachers have their classes in makeshift structures. Panha stated that due to its remote location, the students are experiencing a shortage of school supplies, school uniforms, sportswear, vehicles (bicycles) and sports equipment. Due to this they are seeking for philanthropic assistance.

Source: [*Khmer Times*](#)

Weaving bamboo with ancestral skill in Kampong Chhnang

Men and women, young and old, in Kampong Chhnang province's Cheung Kreav commune are supplementing their farming incomes to support their families while maintaining their identity by weaving traditional handicrafts using skills handed down from their ancestors. The families reside in nine villages in Rolea Bier district's Cheung Kreav commune, weaving items such as bamboo baskets the traditional way and displaying them for sale in front of their homes, with others transported by cart to sell in other districts. Srey Mom, 30, a farmer and bamboo basket weaver residing in Teuk Chenh village, said she knows how to weave a variety of items from bamboo, such as large and small baskets and sieves, even fixing the finishing touches herself. "Since ancient times, most people in the whole Cheung Kreav commune have been engaged in weaving bamboo handicrafts – never giving up because it's a tradition from the ancestors as well as a side business which can make some extra income," Srey Mom said. Despite an abundance of plastic products, bamboo woven handicrafts are still in high demand from Cambodian people and still serve as functional items. And the people of Kampong Chhnang province's Cheung Kreav commune call on all Cambodians to support their

bamboo handicrafts to help preserve the traditional skills of the Khmer ancestors to pass down to the next generations.

Source: [The Phnom Penh Post](#)

Healthy public food procurement and service policies

The State of Food Security and Nutrition in the World 2022 report reveals the heavy global burden of hunger and malnutrition in all its forms. The lingering effects of the Covid-19 pandemic — along with disruption to the food supply caused by intensified conflict and extreme climate events — continue to impede progress towards achieving the Sustainable Development Goals (SDG) targets. Globally, more than 3 billion people cannot afford a healthy diet. Unhealthy diets cause millions of deaths per year through, for example, inadequate consumption of whole grains, legumes, vegetables and fruit, and high consumption of sodium/salt, sugars and harmful fats¹. A key message of the report is that current government support to the food and agricultural sectors is often not aligned with the promotion of healthy diets. This report shows how re-aligning food and agriculture policies can increase access to nutritious foods and make food systems more healthy, equitable and sustainable. Existing public budgets need to be allocated in different ways, to stimulate production of more nutritious foods, increase their availability and reduce their costs so that healthy diets can be affordable. At the same time, other food system policies need to complement these efforts to increase their impact by creating incentives and supportive environments for healthy diets.

Source: [Khmer Times](#)

Global extinction threat may be much higher than previously thought

The threat of extinction to all species on Earth may be much higher than previously thought, a new study suggests, after a biodiversity survey found that about 30% of species have been globally threatened or driven to

extinction since the year 1500. An international team of researchers surveyed a "large and diverse group" of biodiversity experts from around the world "who collectively study all major taxa and habitats in freshwater, terrestrial and marine ecosystems," according to the study published this week in the journal *Frontiers in Ecology and the Environment*. The 3,331 biodiversity experts from 113 countries were asked to estimate past and future global biodiversity loss as well as rank factors that drive species to become globally threatened or extinct. The experts, who had all published significant studies on biodiversity of their own, also ranked the drivers of global biodiversity loss and estimated its impacts on ecosystems and people. The researchers, led by University of Minnesota associate professor Forest Isbell, compared the survey results to other sources of information and noted that the study carries importance because "decision makers often rely on expert judgment to fill knowledge gaps."

Source: [UPI](#)

Australia losing animals and natural land as environment deteriorates

A five-year government report found Australia's environment continues to deteriorate due to climate change, resource extraction and other causes, prompting leaders on Tuesday to promise new laws and enforcement of them. The State of the Environment report also adds political pressure on the government to set a more ambitious greenhouse gas reduction target when Parliament resumes next week for the first time since May 21 elections. The center-left Labor Party won on pledges including greater action on climate change. It wants a target to reduce emissions by 43 percent below 2005 by the end of the decade enshrined in law when Parliament sits on July 26.

Source: [NBC News](#)

Centre for Sustainable Development Studies,

AVI Address: #24, Street 566, Boeung Kok 2, Toul Kok, Phnom Penh, Cambodia

Email: admin@asianvision.org

Facebook: Asian Vision Institute

Twitter: Asian Vision Institute (@vision_asian)

Telegram: AVI Channel (<https://t.me/asianvision>)